

Sirküler Tarihi : 11 / 03 / 2022

Sirküler No : 2022 / 45

Yenileme Fonu Uygulaması

26.10.2021 tarih ve 31640 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “**7338 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**” yenileme fonu uygulamasına dair düzenlemeler yapılmıştır.

Kanuni Düzenleme

Amortisman tabi malların satılması:

Madde 328 – (Değişik birinci fıkra: 30/12/1980-2365/56 md.) Amortisman tabi iktisadi kıymetlerin satılması halinde alınan bedel ile bunların envanter defterinde kayıtlı değerleri arasındaki fark kar ve zarar hesabına geçirilir. İşletme hesabı esasında defter tutan mükelleflerle serbest meslek kazanç defteri tutan mükellefler bu farkı defterlerinde hasılat veya gider kaydederler.

Amortisman ayrılmış olanların değeri ayrılmış amortismanlar düşüldükten sonra kalan meblağdır.

Devir ve trampa satış hükmündedir.

(Ek fıkra: 19/2/1963-205/21 md.) (Değişik dördüncü fıkra:14/10/2021-7338/36 md.) Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerce;

a) Satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı, işin niteliğine göre zorunlu bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde, satıştan doğan kâr, satışın yapıldığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabilir. Bu süre içinde, satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi veya benzer mahiyetteki bir iktisadi kıymetin iktisabı gerçekleşmezse, geçici hesapta tutulan kâr, satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kâr ve zarar hesabına eklenir.

b) Pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr, finansal kiralama yoluyla edinilenler de dâhil olmak üzere (a) bendindeki esaslar dâhilinde iktisap edilen bir veya birden fazla kıymetin bu Kanun

hükümlerine göre ayrılacak amortismanlarına mahsup edilir. Bu mahsup tamamlandıktan sonra itfa edilmemiş olarak kalan değerlerin amortismanına devam olunur.

c) Pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr, satışı yapılan iktisadi kıymetin yerine iktisap edilen yeni kıymetlerin amortisman ayrılabilir tutarından fazla ise bu fazlalık, satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının kâr ve zarar hesabına eklenir.

ç) Satışın yapıldığı yılı takip eden üçüncü takvim yılının sonundan önce işin terki, devri veya işletmenin tasfiyesi hâlinde pasifte geçici bir hesapta tutulan kâr o yılın kâr ve zarar hesabına eklenir.(Ek: 19/2/1963-205/21 md.) (Değişik beşinci fıkra: 14/10/2021-7338/36 md.) Maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

7338 Sayılı Kanun ile Yapılan Değişiklikler

3 Yıl Sürenin Belirlenmesi

Yenileme fonu uygulamasında amortismanına tabi iktisadi kıymetin satışından elde edilen kar pasifte geçici bir hesapta **azami üç yıl süre** ile tutulabilmektedir. Bu süre içinde kullanılmamış olan fon üçüncü yılın sonunda kar / zarar tablosu ile ilişkilendirilmek zorundadır.

Yapılan düzenleme ile yenileme fonunun vergilendirilmesinde üçüncü yılın hesabında **satışın yapıldığı tarihi takip eden üçüncü takvim yılının sonuna kadar pasifte geçici bir hesapta tutulabileceği hüküm altına alınmıştır.**

Satışın yapıldığı yıl	3 yıllık sürenin hesaplanması		
2020	2021	2022	2023

Satın alınabilecek Kıymetler

Satılan kıymet yerine finansal kiralama yoluyla edinilenler de dahil olmak üzere bir veya birden fazla kıymet alınabilmektedir.

Satılan bir iktisadi kıymetin **yenilenmesinin** ve benzer nitelikteki iktisadi kıymetin **zorunlu olması** gerektiğinden **satışı yapılan kıymet ile alışı yapılan kıymetin aynı neviden** olması gerektiği sonucunu doğurmaktadır.

7338 Sayılı Kanun ile bu konuda bir düzenlemeye gidilmemiştir. Birden fazla amortismanına tabi iktisadi kıymete ait satış karı olması halinde her iktisadi kıymete ait yenileme fonunun ayrı olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Satılanın yerine alınan ikinci el de olabilir.

Yenileme sadece iktisadi kıymetin aynısı ile sınırlı tutulmamış ve **benzer mahiyetteki** bir iktisadi kıymetin iktisabı şeklinde genişletilmiş olması mükellef lehine bir değişikliktir.

Yenileme işleminde iktisadi kıymetin yerine yine sadece bir adet değil de, teknik icaplar gereği birden fazla iktisadi kıymet alınmışsa bunun da yenileme fonu uygulamasına engel olmadığına Kanun maddesinde yer verilmiştir.

Yenileme işleminin iktisadi kıymetin doğrudan iktisabı yerine finansal kiralama yoluyla yapılmış olması halinde de yenileme fonu imkanından faydalanılabileceği kanun metninde açıkça yer almıştır

